

GRADU PAVEL
GHEO

Noapte bună,
copii!

roman

POLIROM
2017

Cuprins

Prolog, 2000	7
Partea I	53
Marius, 2000	53
Marius, 1986	103
Partea a II-a	165
Paul, 2000	165
Paul, 1983	202
Partea a III-a	247
Marius, 2000	247
Marius, 1990-1991	302
Partea a IV-a	411
Paul, 1978	411
Paul, 2000	439
Partea a V-a	483
Marius, 1978	483
Marius, 2000	509
Epilog, 2008	535
<i>Cuvînt către cititor</i>	579

Partea I

A trece o frontieră înseamnă a te transforma...

(Salman Rushdie)

Marius, 2000

Poate că nici arșița amiezii n-ar fi părut atît de ucigătoare dacă n-ar fi fost incremenirea asta fără sens. Captive sub cupola cerului de un siniliu strălucitor, ce se rotunjea pînă hăt departe, în zare, mașinile stăteau înșirate cumiți pe una din cele două benzi ale șoselei – de fapt un drum asfaltat, care despica, precum un șarpe cenușiu, cîmpul nesfîrșit, cu țărini uscate sau acoperite cu un grîu mic și porumb îngălbenit de arșiță. Trebuie să fi fost vreo patruzeci-cincizeci de mașini și se pare că numărul lor tot creștea, căci din cînd în cînd se mai auzea undeva în urmă un huruit de motor, întrerupt brusc și moale la tăierea contactului. Majoritatea erau automobile obișnuite, dar ici și colo mai vedeai și cîte o dubiță ori vreo camionetă goală, iar în față de tot, trase pe dreapta, se înșirau vreo zece tiruri de marfă. Cealaltă bandă a șoselei era pustie. Nici o mașină nu venea din sens opus, așa cum nici una din mașinile oprite pe marginea drumului nu avansa în direcția în care se îndrepta – adică în care s-ar fi îndreptat.

Pe jumătatea pustie de asfalt păseau agale cîțiva bărbați moleșiți de căldură, mulți în pantaloni scurți și tricouri sau maiouri. Se mai dezmoreteau și ei. Căci există o plăcere nebănuită – pe care o simt pînă și șoferii – în plimbarea pe asfaltul de unde mașinile au dispărut, fie și temporar. Alți călători își căutaseră adăpost pe marginea drumului, la umbra rară a copacilor plantați acolo, încercînd să repereze un loc unde să se așeze pe iarba gălbejită, printre resturi de mîncare, pungi de plastic ghemotocite de vînt și ambalaje, printre sticle goale, recipiente de plastic și ziare mototolite.

Coadă de mașini părea mai animată în spate și se liniștea tot mai tare pe măsură ce înaintai spre capătul din față. Primii veniți își consumaseră deja nemulțumirea rînd pe rînd, în funcție de momentul sosirii. De exemplu, acum vreo oră cetățeanul acela cu bărbuță, care acum doarme cu capul lăsat pe spate și gura puțin căscată în Citroënul albastru de pe la mijlocul șirului, repeta fără încetare „*Mais c'est incroyable! C'est vraiment incroyable!*”, agi-tîndu-se în jurul mașinii, dar fără să îndrăznească să se îndepărteze prea tare de ea. În spatele lui o familie într-un Opel sîngeriu – mama, tata și două fetițe – a întins niște șervetele pe capota mașinii, oprită strategic la umbra unui copac mai rămuros, cu crengile întinse pînă deasupra drumului, și mîncă liniștiți cu toții un fel de prînz ce combină sandvi-ciurile pregătite pentru drum cu biscuiții și Pepsi-Cola de la *duty-free shop*. Cîțiva tineri stau pe marginea șanțului de scurgere ce desparte șoseaua de țarină și povestesc – probabil ceva comic, fiindcă din cînd în cînd rid zgomotos. Toți ciulesc însă urechile ori de cîte ori aud cum se ambalează vreun motor. Apoi revin la treburile lor.

O fetiță brunetă, de vreo zece-doisprezece ani, stă cu mama ei lîngă un BMW gri-verzui și bițuie nervoasă din picioare. O trage pe femeie de mînecă și îi șoptește ceva.

— Du-te pe cîmp, Rozi dragă! Ce te sclifosești atîta? o repede mama, care, la cele peste o sută de kilograme ale ei, suferă teribil de căldură.

Fetița îi șoptește ceva și bate iar din picior.

— Nu se uită nimeni, dragă! zice femeia. Cine să se uite? Iaca, a apucat-o rușinea! continuă ea, adresîndu-se unui public potențial.

— De ce nu vă duceți în vamă? intervine o altă doamnă, care zace pe bancheta din spate a mașinii următoare, un Opel alb și hîrbuit, cu număr de Germania și cu toate portierele deschise.

— Am fost eu acolo mai înainte, zice mama supraponderală. Pînă la urmă tot în cîmp am ajuns. E-o mizerie acolo, doamnă... Calci numai în rahați!

— Așa-i la noi! oftează doamna din Opelul alb, făcîndu-și vînt cu o revistă. Și ăștia nu mai au de gînd să lucreze. Să vedeți că ne prinde noaptea aici!

— Și ce vrei acum? se smucește mama, pe care puștoaica o trage iar de mîneacă. Scuzați, doamnă! adaugă ea, apoi se întoarce spre fată. Vrei să faci în mașină? ridică ea vocea.

Fata se desprinde de maică-sa și pleacă imbufnată capul în pămînt. Pînă acum vreo jumătate de oră se chinuise să atragă atenția unui băiat cam de aceeași vîrstă cu ea, care stătea sub un copac, undeva mai în față. Între timp schimbase cîteva ocheade cu el și dacă n-ar fi fost nevoia asta urgentă, presiunea asta...

Brunetica Rozi ar fi preferat ca puștiul să nu se mai uite la ea. Adică să nu se uite chiar acum. Îl privi o clipă, văzu că băiatul schițează un zîmbet nesigur și îi întoarce ostentativ spatele. Nedumerit, acesta își îndreaptă atenția în altă parte.

— Vrei să vin cu tine, mami? întrebă mai calmă doamna supraponderală.

Rozi dădu din cap că da. Sărîră amîndouă șanțul și o porniră peste cîmp, îndepărtîndu-se de șosea. La un moment dat femeia bombăni că au mers destul, cine s-o vadă acolo, că doar nu stă

lumea să se uite la o fetiță care face pipi... Dar Rozi știa că nu merseseră destul. Când se întoarse la mașină, era îmbujorată toată. Se urcă în BMW și nu mai coborî de-acolo.

Undeva mai în urmă un tânăr nu foarte înalt, dar voinic, cu o față ovală și capul ca o minge de rugby, acoperit cu un păr negru și rar, îi urmărea amuzat mișcările, trăgând alene dintr-o țigară Kent albă și lungă. Era curios când și dacă Rozi o să-și reia tatonările cu băiatul de sub copac.

— Pariez că în zece secunde iese iar! spuse cineva în engleză chiar în spatele lui.

— Cine? întrebă reflex tânărul, întorcându-se.

— Fetița de colo, din BMW, îi răspunse bărbatul din spate, care îl abordase atât de direct. Nu la ea vă uitați?

Tânărul aprobă.

— N-am ce face, spuse el. Stau aici de mai bine de două ore.

— Da, stăm, preciză bărbatul. Știu. Așa e întotdeauna la vamă în România. Indivizii de colo își beau cafeaua, se răcoresc sau mai știu eu ce, iar noi stăm și-i așteptăm. Dacă au chef, mai dau drumul la oameni. Dacă nu, nu. Când vine vorba de reguli, românii nu sînt deloc rigizi. Partea bună e că nu sînt rigizi în nici o privință. Absolut în nici una! rîse el încîntat.

— Veniți des în România? întrebă atunci tânărul.

— Când și când... Aș putea spune că destul de des. Dar nu foarte des. Atunci când mă mină treburile în frumoasa voastră țară.

Și bărbatul rîse iar, cu aceeași voioșie pe jumătate batjocoritoare de mai înainte. Probabil că era singurul om vesel din mulțimea plictisită și obosită de la vamă – desigur, cu excepția vameșilor.

Tânărul se uită mai atent la cel ce intrase în vorbă cu el. Interlocutorul lui avea o privire gri, rece și indiferentă, iar veselia ce îi anima chipul nu îl însuflețea și ochii. În rest omul nu părea să aibă nimic deosebit: un bărbat mai vîrstnic, dar

bine conservat, ca orice occidental, bronzat ca un turist și insipid ca un elvețian. Părea să aibă așa, la vreo cincizeci-șaizeci de ani („Dar mai aproape de șaizeci decât de cincizeci”, își zise tânărul), avea părul cărunt, însă des, era destul de înalt și se îmbrăcase lejer, în niște pantaloni sport crem și un tricou alb.

— Dunkelman, zise omul, întinzându-i mîna. Dunkelman mă numesc.

— Albu. Marius Albu, replică tânărul, apucînd mîna întinsă și – remarcă el – fierbinte, foarte fierbinte, ca de bolnav.

Deși pe arșița aia, sigur...

— Sînteți german? întrebă tânărul.

— Ai putea spune și așa. Dar acum sînt american, veni răspunsul pe același ton vesel de dinainte. Ca și dumneata, bănuiesc.

— Mda... Da, acceptă după o ezitare tânărul. De fapt...

— Ești român, nu? Imigrant?

— Da.

— Ai fugit peste granița pe vremea lui Ceaușescu? Marius făcu ochii mari.

— Nu, spuse el în cele din urmă. Nu am fugit. Am plecat mai tirziu... în 1990.

— Adică după revoluție? După ce l-au împușcat pe Ceaușescu?

— Da, îl aprobă tânărul, și mai mirat.

— Ei, da, da... mormăi înțelegător bărbatul. Revoluția. Mde, știu cîte ceva despre voi... adică despre România. Ți-am spus că vin cînd și cînd pe aici? Dacă vrei, am putea să vorbim și în românește. Mă descurc destul de bine. Însă tot nu mi-ar strica puțin antrenament. Mai ales acum.

„Modest de nu mai poate!” se gîndi Marius.

— Sigur, acceptă el.

După un moment de tăcere, domnul Dunkelman spuse în românește, arătînd spre decapotabila tânărului și zîbind iar, ușor parșiv:

— Frumoasă mașină! Tu ai adus...o cu tine din America? Ai transportat-o pe ea peste ocean, cu tine?

Marius se uită și el la propria-i mașină, pe care sârea în ochi tablita cu numărul de California imprimat printre palmieri și cu faimosul brand „The Golden State”.

— Da, zise el sec.

— Frumoasă. Și roșie. O să le atragă ochiul... atenția, nu?... atenția la vamă.

Străinul - neamț, american sau ce-o fi fost - vorbea româna destul de cursiv, fără să pară că traduce în minte, chiar dacă „ă”-urile tindeau să devină „a”-uri, „î”-urile sunau mai mult a „i”-uri, iar „ș”-urile alunecau mereu în „z”.

— De când tu nu ai fost... acasă? continuă Dunkelman.

— De... de ceva vreme. De când am plecat, am venit doar o singură dată. Când am luat-o pe mama cu mine. Nici nu știu ce s-o mai fi întâmplat pe aici... Nu că m-ar interesa foarte mult, schimbă Marius tonul, pufnind ușor.

— A, atunci eu știu mai mult... mai multe? Da, mai multe ca tine! se inveselește și mai tare bărbatul. S-a schimbat România, mult s-a schimbat!

— Treaba ei, spuse tânărul brunet, aruncând țigara și stingînd-o cu călcîiul, dar apoi întrebă: S-a schimbat... în bine? Sau în rău?

— Bine... Rău... se strîmbă disprețuitor Dunkelman. Ce-i asta? Și în bine, și în rău. Așa e. Așa e peste tot. O să vezi... Sigur o să vezi. Tu îi întâlnești pe ai tăi? Vizita de familie?

— Nu. Afaceri, zise scurt Marius. Am fost trimis de firmă. Tocmai fiindcă sînt de aici și știu limba.

— Sigur, sigur! aprobă Dunkelman. Foarte logic! La fel și eu.

— Tot afaceri?

— În un fel. Dar nu... nu de tot afaceri. Cu o fundație de arte. Înțelegi? Pentru artiști de aici... Uite, un ciine! sări brusc domnul Dunkelman.